

יצא לאור באמצעות "אור הצפון": מרכז רוחני וכולל אברכים ע"ש ניליל שמואלי ד"ל ובית הכנסת קדש לעולי אירן

רח' השיירה 8, נהריה ■ ערך וליקס: דוד ארון ■ אימייל: kodesh@datti.net ■ אתרנו באינטרנט: kodesh.mykehila.com

חדשות יהודיות	הצלה דווקא ע"י פרעה – הרב כרמיאל כהן
<p>הרבנות: ההפלות מעכבות את הגאולה הרבנים הראשיים לישראל מזהירים כי הגורם לעיכוב הגאולה הוא תופעת ההפלות ההולכת ומתרחבת. במכתב ששיגר השבוע לרבני ישראל, מבקשים הרבנים יונה מצגר והראשון לציון שלמה עמר כי בשבת פרשת שמות, בה נקרא עניין מסירות הנפש ללדת גם במצב הקשה במצרים, ידרשו הרבנים בבתי הכנסת על חומרת הנושא. במקביל, מקימה הרבנות הראשית לישראל ועדה מיוחדת מקרב חברי מועצת הרבנות שתיוודח לנושא ההפלות, ותפעל למצוא דרכים לצמצם ככל האפשר את מספרן. החלטות אלו התקבלו על-רקע הגעתו למועצת הרבנות של ד"ר אלי שוסהיים, יושב-ראש אגודת "אפרת" לעידוד היילודה, שהציג בפני המתכנסים נתונים ולפיהם מדי שנה מתבצעות בישראל כ-50 אלף הפלות, שמתוכן 30 אלף הפלות בלתי חוקיות הנעשות באופן פיראטי. הרבנים עמר ומצגר הוסיפו בפנייתם טעם לאיסור על-פי דרשת זו"ל את הפסוק מספר בראשית "שופך דם האדם באדם", שאדם באדם הוא העובר הנמצא ברחם אמו. "ולב מי לא יחרד למשמע הנתונים הללו, המצביעים על כך שמדובר במגיפה של ממש, אשר משמעותה הנוראה היא אובדנם של אלפי נפשות יהודיות בכל שנה ושנה. ומלבד חומרת העון הזה, עוד יש בזה עיכוב הגאולה, שאמרו זו"ל אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף".</p> <p>זקן המקובלים יונצח על בול השירות הבולאי משיק בול חדש שיישא את דיוקנו של הרב יצחק כדורי, זקן המקובלים. היוזמה מאחורי הבול היא של שר התקשורת, אריאל אטיאס (שס). אטיאס יוזם בולים נוספים בהם בול שיישא את דיוקניהם של רבם של יהודי מרוקו ורב הראשי לירושלים שלום משאש ושל רבי ישראל אבוהצירה מתיבות, הלא הוא הבאבא סאלי.</p> <p>בשול הבול לרב כדורי יופיע כתב יד מאחד הקמיעות שנהג לכתוב: המשך בעמוד הבא...</p>	<p>(ה) ותרר בת פרעה לרזוץ על היאר ונערתייה הלכת על יד היאר ותרר את התבה בתוך הסוף ותשלוז את אמתה ותקוזה: (ו) ותפתנו ותראהו את הילך והנה זער בכה ותזובל עליו ותאמר מיילדי העברים זה:</p> <p>העובדה שנערותיה של בת פרעה הולכות על יד היאור נראית שולית עד כדי תמיהה – מה טעם ראתה התורה לנכון לציון זאת? אולם כבר לימדנו חז"ל והמפרשים שלכל פרט בתורה ואף הנראה שולי ביותר ישנה משמעות, ואכן האלשיך הקדוש רואה משמעות לציון הליכתן של הנערות על יד היאור; וכך הוא כותב:</p> <p><u>הורה הכתוב את אשר הפליא הוא יתברך לעשות עם משה. כי הלא לפי הטבע, היה קרוב הדבר יותר יפגעו נערותיה עם משה מלפגוע בו בת פרעה. כי הלא הוא היה 'על שפת היאור', ובת פרעה ירדה לרחוץ על היאור ממש פנימה, ונערותיה הולכות על יד היאור, שהוא על שפת היאור. והן הנה ראויות לראות את התיבה אשר על שפת היאור, יותר מבת פרעה. והאלהים עשה, כי היא שהיתה צדקת ותחמול עליו, ראתה את התיבה, ונערותיה לא ראו. וזה 'ונערותיה הולכות על יד היאור ותרר את התבה', ונערותיה שבסמוך לא ראו.</u></p> <p>ציון העובדה שנערות בת פרעה הולכות על יד היאור נועד להודיע גודל השגחת ה' על משה. אמו של משה שמה אותו "בסוף על שפת היאור" (פסוק ג), ובת פרעה ירדה לרחוץ "על היאור", דהיינו "ממש פנימה". בדרך הטבע נערותיה של בת פרעה הולכות "על יד היאור" הן שהיו אמורות לראות את משה ולא בת פרעה. אך "האלהים עשה, כי היא שהיתה צדקת ותחמול עליו, ראתה את התיבה, ונערותיה לא ראו".</p> <p>עוד זאת מדגיש האלשיך הקדוש בהמשך דבריו את גודל ההשגחה, שהרי התיבה לא היתה רק על שפת היאור אלא היתה "בסוף" - נעלם מן העין בין בדי הסוף" - ולמרות זאת "ה' האיר את עיניה ותראהו טרם יראוהו נערותיה, פן ימיתוהו על דבר מלך שלטון". אילו הנערות היו רואות את התיבה עם התינוק שבתוכה היו ממיתות את התינוק "על דבר מלך שלטון", אך בת פרעה במעמדה היתה יכולה להתעלם מן הצו המלכותי ולהפר אותו.</p> <p>אמנם השגחת ה' לא באה לידי ביטוי רק בפרט זה אלא בכלל בכל המאורע המוזר שבו בת פרעה יורדת "כאחת הרקות" לרחוץ על היאור. מאורע זה נועד ללמד פרק בהשגחה האלוהית. כך כותב האלשיך הקדוש בלשון נהדרת ומשובצת בפסוקים לרוב:</p> <p><u>הורה הוא יתברך, איך נואלו שרי צוען, חכמי יועצי פרעה. העולה על רוחם יש לאל ידם להפר עצת אלהי עולם ה', אשר יעץ לברוא מושיע את ישראל, באומרם אל פרעה כל הבן הילוד יצוה להשליכו היאורה. והורה הוא יתברך, שאחרי שה' צבאות יעץ מי יפר?! ולא עוד, כי בעת אומרם אליו כבר הושלך מושיען של ישראל היאורה, אז יוצאת חלצו תחלץ חושים, כבודה בת מלך פנימה, אשר לא ניסתה לצאת לרחוץ על היאור כאחת הרקות, כי לא יחסר מרחץ לה בית המלכות. ומן המים תמשהו תביאהו ותטעהו בהיכל המלך אביה, המבקש את נפשו, ושם ירעה ושם ירבע עד כי גדל וכלה סעיפיו.</u></p> <p>התכנית האלהית היא "לברוא מושיע את ישראל". יועצי פרעה יועצים לו לצוות להשליך כל הבן הילוד כדי להפר את עצת עליון. כשהושם משה בתיבה על שפת היאור חשבו יועצי פרעה שעצתם הצליחה, והודיעו לפרעה "כבר הושלך מושיען של ישראל היאורה" (ראה שמות רבה פרשה א, כד). דווקא אז יצאה בתו של פרעה באופן מפתיע לרחוץ על היאור למרות שמעולם לא עשתה זאת ("כבודה בת מלך פנימה, אשר לא ניסתה לצאת לרחוץ על היאור כאחת הרקות, כי לא יחסר מרחץ לה בית המלכות"), והיא אשר משתה את מושיען של ישראל והביאתו בית המלכות וגידלתו שם, וכדברי המדרש שנראה שעמד לנגד עיניו של האלשיך הקדוש בכותבו את הדברים (שמות רבה פרשה א, כו):</p> <p><u>היתה בת פרעה מנשקת ומחבקת ומחבבת אותו כאלו הוא בנה ולא היתה מוציאתו מפלטין של מלך, ולפי שהיה יפה הכל מתאווים לראותו, מי שהיה רואהו לא היה מעביר עצמו מעליו, והיה פרעה מנשקו ומחבקו והוא נוטל כתרו של פרעה ומשימו על ראשו כמו שעתידי לעשות לו כשהיה גדול, וכן הקב"ה אמר לחירם (יחזקאל כח, יח) 'ואוצא אש מתוךך היא אקלתיך', וכן בת פרעה מגדלת מי שעתידי ליפרע מאביה, ואף מלך המשיח שעתידי ליפרע מאדום יושב עמם במדינה שנאמר (ישעיהו כז, י) 'שם יקעה עגל ושם ירבע וכלה סעפיה'.</u></p> <p>עצת ה' היא תקום, התכנית האלוהית תתממש על אפם וחמתם של פרעה ויועציו, יגדל מושיע לישראל. ולא זו בלבד שיגדל מושיע לישראל, אלא שיגדל על ידי בת פרעה ובביתו של פרעה, כי "אחרי שה' צבאות יעץ מי יפר?!"</p>

מזל טוב לרב ירון אזון על הכנסת בניו בבריתו של אברהם אבינו

נטילת ידיים שחרית – מפסקי מרן הרב עובדיה יוסף

הלכה

חדשות יהודיות – המשך...

"ותצליחהו ותרויחהו בכל מעשה ידיו לברכה טובה בריוח בכל עסקיו ויהיה שלום בביתו וחוץ וחסד ורחמים בעיני כל רואיו".

(nfc)

כשקם אדם בבוקר משנתו, יטול ידיו ויברך "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידיים" (ודין זה מבואר בגמרא ברכות ס:). וסדר הנטילה כך הוא, תחילה, יקח הכלי ביד ימינו, וכשהוא מלא מים יעבירו לשמאלו, וישפוך מים על ידו הימנית. אחר כך יעביר הכלי לידו הימנית, ישפוך מים על ידו השמאלית, וכן יעשה שלש פעמים. ואחר כך מברך על נטילת ידיים, ויגב את ידיו.

וכמה טעמים נאמרו בחיוב נטילת ידיים שחרית (כלומר בבוקר):

הטעם הראשון, הוא על פי מה שמפורש בגמרא במסכת שבת (קח:), שרוח רעה שורה על ידיו של האדם בלילה, ואינה מסתלקת עד שיטול ידיו כראוי. ואין הדבר תלוי בשינה, אלא בעצם מציאות הלילה.

הטעם השני, מבואר בזוהר הקדוש (פרשת וישב), שבשעה שישן האדם בלילה, מסתלקת ממנו הנשמה הטהורה (מבחינה מסוימת), וטועם טעם המות, ורוח רעה שורה על גופו, וכשחוזרת הנשמה לגוף בקומו משנתו, עדיין שורה הרוח רעה על ידיו, וכדי להעבירה, צריך ליטול ידיו.

הטעם השלישי, מבואר בפסקי הרא"ש (ברכות פ"ט סכ"ג), שידיו של אדם עסקניות הן (כלומר, אינן נחות גם בשנתו), לכן אי אפשר שלא נגע במקומות לא נקיים בשעה שישן, ולכן צריך ליטול ידיו.

הטעם הרביעי, מבואר בתשובת הרשב"א (סי' קצא), שבבוקר נעשה האדם כברייה חדשה, וכמו שנאמר (איכה פ"ג) "חדשים לבקרים רבה אמונתך", ולכן אנו צריכים להודות לה' יתברך על שבראנו לכבודו לשרתו ולברך בשמו.

הטעם החמישי, כתב רבי דוד אבודרהם, שכשם שהכהנים מצווים לרחוץ ידיהם קודם עבודת בית המקדש, כך צריך האדם לקדש ידיו בקומו משנתו קודם שיעבוד את ה' יתברך, כדי שיעבדנו בידיים נקיות.

ולהלכה, בודאי שיש חילוקי דינים התלויים בטעמים שהזכרנו, ולדוגמא, אדם שעבר עליו כל הלילה בלא שינה, לפי דברי הגמרא שהזכרנו בטעם הראשון, בודאי שעליו ליטול ידיו, מפני שעברו עליו שעות הלילה. אולם לדברי הזוהר שהזכרנו בטעם השני, וכן לפי טעמו של הרא"ש שהבאנו בטעם השלישי, אדם זה אינו נוטל את ידיו, מפני שחיוב הנטילה תלוי בשינה, והוא לא ישן. וכמו כן יש לדון לענין אדם שישן ביום, שלפי טעמו של הרא"ש שידיו של אדם עסקניות הן, טעם זה שייך בודאי גם בשינה ביום, אולם לפי מה שכתוב בגמרא שהזכרנו, (וכן אפשר לומר גם בשיטת הזוהר הקדוש, עיין בית יוסף (ס"ד) שהסתפק בזה), אין חיוב נטילת ידיים שייך ביום, שהרי ביום אין הרוח רעה שורה עליו.

ולמעשה אדם שלא ישן והיה נעור כל הלילה, וכן אדם הישן ביום, נוטל ידיו בבוקר, או בקומו משנתו ביום, מספק, ואינו מברך על נטילה זו, שהרי כלל גדול בידינו "ספק ברכות להקל". (אתר ההלכה היומית)

חלכות הנזהגת הבוקר – מפסקי מרן הרב עובדיה יוסף

במשנה במסכת אבות (פ"ה) שנינו, "יהודה בן תימא אומר, הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי וגיבור כארי, לעשות רצון אביך שבשמים".

ומה שאמר "עז כנמר", היינו משום שלפעמים נמנע האדם מלעשות מצוות, מפני שישנם אנשים הלועגים עליו. ולכן הזהיר שלא ימנע מלקיים את המצוות, אלא יעז פניו ויעשה המצוות ולא יבוש מפני המלעיגים עליו. ומכל מקום, יזהר שלא להתקוטט עמהם, מפני שסוף סוף, העזות מידה רעה היא מאד, עד שיש אומרים שאין ראוי להשתמש בה אפילו לעבודת ה'. ועל כן יש לכל אדם לדאוג לעצמו לחברה איכותית מבחינה רוחנית, ההולכים אף הם בדרך התורה, ובזה יקל עליו לקיים את מצוות ה'.

ומה שאמר "וקל כנשר" ולא הזכיר בעלי כנף אחרים, הוא מפני שבא לרמוז על הנשר הניחן בכח ראייה נפלא למרחקים, שהרי הוא מרחף בגובה רב, ובכל זאת הוא מבחין בכל פגרי המוטל על גבי הקרקע, ועל כן הזכירו, שיזהר האדם מאד בראיית העינים, כי הראיה היא תחילת העבירה, שהעין רואה והלב חומד, וכלי המעשה גומרים. ומה שאמר "ורץ כצבי", היינו כנגד הרגלים, שירוצו תמיד לטוב, וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט) "הדריכני בנתיב מצוותיך".

ומה שאמר "וגיבור כארי", היינו שצריך האדם להתגבר כארי בעשיית המצוות, ויכבוש את לבו שלא לעשות עבירות, כי הן למעשה המצוות והן להמנעות מן העבירות צריך האדם לגבורה רבה. ולכן כתב מרן בתחילת ה"שלחן ערוך" בזו הלשון: "יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר", כלומר שיזהר לקום לעבודת ה' קודם שיאיר השחר.

ומבואר בפוסקים, שמי שאינו יכול לקום כל כך מוקדם בבוקר, ובפרט בזמנינו שכיוון שמצוי אור החשמל בינו, אין אנו מקדימים לישון, או שחושש שיהיה עייף ויגע לעבודת ה' אם ישכים קום כל כך, רשאי מן הדין לקום לאחר מכן, ויזהר על כל פנים שלא לאחר זמן קריאת שמע ותפילה בציבור, שבזה הוא מחוייב. ויחשוב כל אדם בלבו, אילו היה הדבר בעבודת מלך בשר ודם, שצוהו להשכים בבוקר לעשות לו איזה דבר, כמה זהיר היה לעשות מצותו, קל וחומר כלפי מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

כנס הרבנים האורתודוקסיים

מהיום בבירה

150 רבנים, נשיאי קהילות וארגונים יהודיים משלושים וחמש מדינות וביניהם מדינות רבות באירופה, חבר העמים, אמריקה הצפונית והלטינית, אפריקה ואף הודו וטורקיה ישתתפו בכינוס השנתי של הרבנים והמנהיגים האורתודוקסיים הנפתח היום (יום ב' בירושלים. הכנס יתקיים בסימן הזדהות עם תושבי הדרום וציון 60 שנה למדינת ישראל.

במשך שלושת ימי הכנס, המאורגן על ידי המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות של ההסתדרות הציונית העולמית ידונו המשתתפים במצב הביטחוני בשדרות ועוטף עזה, בסוגיות בסולידאריות יהודית ונושאים אקטואליים שעל סדר יומם של רבני התפוצות. המשתתפים יסירו בשדרות ועוטף עזה ויבקרו בבסיס חיל האוויר "פלמחים".

(ערוץ 7)

הרב עובדיה יוסף ומלחמתו

באריות

פוסקי הלכה רבים אוסרים לתלות בבתי כנסת פרוכת שעליה רקומים ציורי אריות. הסרתם עלולה לפגוע בתורמים ובזכרם של הנפטרים, אך הרב עובדיה יוסף אינו מתרשם מכך ומורה לאחר פולמוס הלכתי ארוך [מוסף "עגן שבת", "יום ליום"] שלא להתיר את הדבר.

הסיבה לאיסור היא האיסור "לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם" - שלא לקבוע בבית

המשך בעמוד הבא...

זה מתחיל בלוותר על שינה בלילות כשהילד הוא תינוק וילד קטן, בהחלפת חיתולים, וממשיך בלסבול התנהגויות מפריעות שהיו מוציאות אותנו מדעתנו... אז איך זה שכל כך הרבה אנשים בטוחים שההורים שלהם לא אוהבים אותם?

נראה לי שכולנו נסכים שאהבת הורים לילדיהם היא מיוחדת, אולי הכי קרובה לאהבה שאינה תלויה בדבר. מה שאנו עושים למען ילדינו, הדברים שאנו מוכנים לוותר עליהם למענם, לא היו אפשריים לולא האהבה המיוחדת הזאת.

זה מתחיל בלוותר על שינה בלילות כשהילד הוא תינוק וילד קטן, בהחלפת חיתולים, וממשיך בלסבול התנהגויות מפריעות שהיו מוציאות אותנו מדעתנו (והן אכן מוציאות). אלא שאנו סולחים לילדינו, מה שלא היינו עושים לו היה מדובר בילד או אדם אחר.

ולכן נשאלת השאלה מדוע כל כך הרבה אנשים מסתובבים בעולם עם התחושה שהוריהם לא אוהבו אותם, או שאהבו אותם פחות מאשר את האח/אחות שלהם.

אני מטפלת באישה שהיא עצמה בעלת מקצוע הקרוב לשלי, שלא מזמן אמרה לי בקול שהיה בו כאב רב: "אני יודעת שאמא שלי לא אוהבת אותי, ובוודאי לא כמו את אחי" ומדובר באשה שזה עתה מלאו לה ששים שנה, ואמה היא אישה למעלה מבת שמונים! כלומר אנו נושאים את התחושה והכאב כל ימי חייו. מטופלת אחרת שלי, אישה צעירה נשואה ואם לילדים קטנים, מאד יפה, אבל בעלת ממדי גוף עגלגלים מעט, התלוננה שבילדותה לא קיבלה אהבה. בגלל זה להבנתה, במיוחד לאחר שיחות טלפוניות עם אמה, היא הולכת למקרר ומתחילה לזלזל, ואיך שהיא שונאת את עצמה בגלל זה.

מדוע אם כן זה קורה?

הסברים אפשריים לכך הם:

1. אנחנו פשוט נמנעים מלומר לילדינו שאנחנו אוהבים אותם: כן, אנו נוטים לפנק, נכנעים לכל מיני רצונות שלהם, לעתים קרובות מיותרים, אבל לומר לילד שאנו אוהבים אותו - זה לעתים יותר מדי בשבילנו. לא אחת קורה שכאשר אני מציעה לאם לומר לילדה שהיא אוהבת אותו התגובה היא: "הוא יודע את זה". מעניין שאיננו סומכים עליו שהוא יודע עד כמה "הוא לא בן אדם" וכמה "הוא לא בסדר" וזאת למרות שאמרנו לו זאת יותר מפעם אחת, וליתר דיוק מאה פעמים. בנוסף טוענים רבים שלאמר לילד שאוהבים אותו- נשמע מלאכותי. בודאי, משהו שלא רגילים לו הוא מלאכותי בתחילה. בנוסף, יתכן והקושי נובע מכך שבחברה שלנו לא נהוג לבטא רגשות עמוקים שלא במצב של התרגשות יתרה או כעס. דוגמא לכך הינה מה ששמעתי מפי חברתי שטענה שהיא מוכנה לעשות למען בנה שסובל מבעיה חמורה כלשהיא הכל, אבל לומר לו שהיא אוהבת אותו זה בשום אופן לא. מה שהיא כן הייתה מסוגלת, זה לטעוס עליו שהוא חושב שלא איכפת לה ממנו.

2. הילד מזהה עצמו עם הצלחה או כישלון: הילד מפיל את האגרטל היקר שקבלנו לחתונה מדודה

בלומה. אנחנו נורא מתרגזים על זה. התגובה תהיה בדרך כלל: "מה עשית? אתה לא יכול להיזהר?" כמה פעמים אמרתי לך לא לנגוע בזה? וכו' וכו'. כיוון שאנחנו מדברים אליו בלשון אתה" או "את" הילד מזהה את המעשה עם עצמו, עם השבירה, עם הכישלון. כשדברים אלה קורים ברצף, וזה אכן קורה כי אנו מתרגזים על המון דברים, על זה שהחזר שולו לא מסודר, על זה שלא הכין שעורים, שהרביץ בגן, ועוד ועוד-הילד מתחיל לראות את עצמו כלא רצוי ולא אוהב, ובמקרה הטוב שאוהבים אותו בתנאי..... וכאן אפשר לעשות רשימה ארוכה של ציפיות שיש להורים מילדיהם, כלומר הילד תופס שכל זמן שאני אשביע רצון, ואהיה כמו שמצפים ממני יש לי מקום. מצב זה הינו בעייתי בהגדרתו כיוון שאי אפשר כל הזמן להצליח. להיות ממוקד בהצלחה זו בעיה, כיוון כשאנו מזהים את עצמנו עם ההצלחה או עם הכישלון ואז כל כישלון, טריוויאלי ככל שיהיה מתפרש: "אני כישלון" "אני לא שווה". לכן ילד שמקבל ציון נמוך בבחינה מרגיש שעולמו חרב עליו, ואין זה הציון הנמוך שעושה את הרגשה האיזומה אלא התחושה ש"אני כישלון" ואני לא רצוי ולא אוהב. בחייו הבוגרים תחושה זו באה לידי ביטוי כאשר הבוס מעיר לי בעבודה, או משאל התקבלתי למשרה אותה רציתי. חוסר היכולת להפריד בינינו לבין הישגינו עושה את החיים לעתים כל כך קשים. חשוב לציין שמותר לפתח ציפיות, ואף רצוי וחשוב לומר אותן לסובבים אותנו ובלבד שלא יהיה זה תנאי לקבלה ולאהבה.

אם כן, כיצד נשדר לילדינו את אהבתנו ונעצים בכך את ביטחונם העצמי כבני אדם?

הפרדת העושה מן המעשה

כדאי מאד לא להתייחס לילד כאל ילד "רע" או "טוב" ובכלל לא להתמקד בו אלא במעשה שלו. אין פירושו לקבל בכל מקרה את המעשה, אנו יכולים להתנגד למעשה בכל תוקף, אך עלינו להתמקד במעשה ולא בעושה. ילד יכול לשאת בתוצאות מעשה שלילי ואפשר להפעיל תוצאה הגיונית, כמו למשל לומר "עכשיו אני עצובה על מה שקרה ולא יכולה כרגע לספר סיפור" אך חשוב לתת לילד את התחושה שהוא תמיד הבן/בת שלנו, ושאהבתנו לא תימנע ממנו יהיה מה שיהיה.

קבלה ללא תנאי

רוב ההורים רוצים שילדם יהיה מאושר ושיהיה לו בטחון עצמי. בפועל, הביקורת שאנו מפעילים עליו לעתים כל כך קרובות, זה שלא סומכים עליו מספיק, לא מאפשרים לו לעשות שגיאות שילמד מהן בעצמו, מתקנים אותו, משבחים אותו כשהוא ילד "טוב" ומגנים אותו כילד 'רע' כשהוא מתנהג לא לשביעות רצוננו כל אלה מייצרים את הפעולה ההפוכה ממה שאנו מתכוונים אליה, ומורידים את ביטחונם העצמי. כשאדם מרגיש שמקבלים אותו כפי שהוא, כשהוא לא מאוים מערכו כאדם, הוא מוכן שיעירו לו וכך מתאפשר לו לשנות התנהגויות בלתי רצויות.

בכיתה בה לימדתי יחסי אנוש התלוננה אחת התלמידות על המנהלת שלה המטילה עליה מטלות שונות שלדעתה אינם מתפקידה. בעיתה היא שהיא אינה מסוגלת לדבר עם המנהלת ולעמוד על שלה.

המשך בעמוד 4...

הכנסת דמויות באופן הנראה כאילו מדובר בעבודה זרה, וכן החשש שכאשר מתפלל ומשתחוה בברכותיו נגד הצורות האלה, נראה כמי שמשתחוה לצורות, וקיים חשש שאינו יכול לכוון כשמסתכל במה שמצויר על כותל בית הכנסת. בפסק ההלכה אוסר הרב עובדיה יוסף תלייה של פרוכת רקומת אריות על ההיכל של ארון הקודש מבחוץ, וכן אוסר הקמת צורת אריות מברונזה או משייש וכדומה מעל לארון הקודש. נשיא מועצת חכמי התורה קורא לרבני ישראל לדרוש על הנושא ברבים, ו"לדבר על לב גבאי בית הכנסת בכל אתר ואתר, במתק שפתים, להסיר צורות אלו מבתי הכנסת, ולפרסם ברבים שלא יוסיפו להקדיש פרוכות כאלה לבית הכנסת".

על אף האיסור שבדבר, מבקש מנהיגה הרוחני של שס כי הדבר לא ייעשה באמצעות מחלוקת, וקורא "לעשות הכל בחכמה ובתבונה בשלום ובמישור, ולא לגרום חס ושלום למחלוקת, כי דרכי דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום". (nfc)

הרב הראשי בכה: רעידות האדמה הן סימן

סיטואציה לא קלה נגלתה בפני באי הכינוס השנתי של רבני וראשי הקהילות היהודיות. הרב הראשי לישראל, הראשון לציון שלמה עמר, שהגיע על-מנת לברך את הרבנים, החל לבכות כאשר דיבר על חשיבות ירושלים. הרב אמר כי הוא חרד לגורלה של העיר. "לאחרונה, נשמעים קולות המדברים על חלוקת ירושלים עירנו הקדושה. המחשבה על אפשרות שכזו מחרידה אותי כמי שכמה לירושלים עוד מהיותו נער צעיר שחיכה לעלות ארצה".

הרב ציין כי ארבע רעידות האדמה שחווה העיר לאחרונה מהוות סימן למצבה. לאחרונה החליטה מועצת הרבנות הראשית לישראל החלטה השוללת כל חלוקה של העיר, אך לא נתנה פומבי להחלטתה. הרב הסביר את החששות בכך שעדיין מדובר על דיבורים בעלמא.

במהלך הנאום, שהיה במלון "רנסנס" בבירה, התרגשו הנוכחים כאשר הרב קרא בקול רועד לרבני הגולה להתפלל על ירושלים, והתפלל לשלום של חיילי צה"ל והשבויים והנעדרים תוך שהוא מקריא בקול את הפסוק "לעולם ה' דברך ניצב בשמיים", כאשר כל הרבנים חוזרים אחריו 12 פעמים בהתרגשות. (nfc)

ש"ת אינטרנט	סדר הנהגת האדם בלבישת בגדיו - מפסקי מרן הרב עובדיה יוסף הלכה
<p>שאלה: נאמר לי שאסור להתגלח בפנים, אומנם, כאישה, אני לא מתגלחת, אבל כל נושא הדת מאוד מעניין אותי למרות שאני באה ממשפחה מסורתית. רציתי לדעת למה אסור להתגלח בפנים ואם זה גם תקף על עוד איברים בגוף?</p> <p>תשובת צוות ישיבת פתח תקווה: אני מבין שאת אישה. ובכן - איסורים שונים על הסרת שיער חלים רק על גברים ולא על נשים. האיסור על הגברים הוא על השחתת שיער בתער בחלק מאזורי הפנים (לא בכולם), ומבוסס על הפסוק "ולא תשחית את פאת זקנך" (ויקרא יט, כז). ע"פ ספר החינוך, ספר מימי הביניים בו נמנות תרי"ג מצוות התורה, טעמיהן ודיניהן, מגמת הצו היא להרחיק את היהודי מעבודה זרה, שכן השחתת הזקן היתה דרך כמרי עבודה-זרה. כמובן שזו אינה הסיבה היחידה והמלאה - ויש ללמוד רבות על סוגיית טעמי המצוות.</p> <p>האיסור לא חל, לדעת רובם המוחלט של הפוסקים, על מכונת הגילוח, ולכן גברים יכולים להתגלח במכונה בכל מקום בפנים, אך לא בסכין. יש מכונות שגם הגילוח בהן אסור, ועל כך יש לשאול מומחים.</p> <p>על גברים חל איסור נוסף - "לא ילבש גבר שמלת אשה" (ויקרא כב, ה). בעקבות הגמרא, פסק השולחן ערוך, ספר ההלכה שהתקבל בעם הישראלי (הודפס במאה ה-16), כי נאסר על גברים להסיר את שיער בית הערווה ובית-השחי (יורה דעה, קפב, א). שוב, מקורו של איסור זה הוא אחר - לא איסור השחתה, אלא איסור הידמות לנשים, הבא להטמיע בנו את ההבדלים בין המינים. מבחינת הלכה למעשה בימינו, הדבר הוא תלוי מקום וחברה (הדברים רמוזים כבר בשולחן ערוך).</p> <p><i>(כיפה)</i></p> <p>שאלה: שאלתי לגבי מעשר ונעניתי שאיני צריכה לתת מעשר אך אני צריכה רק "צדקה מחוייבת". מה זה אומר?</p> <p>תשובת רבני מכון התורה והארץ: החייב הוא שלישי שקל שהוא 7 גר' כסף. ועוד יש חובת מחצית השקל, וחובת צדקה כאשר עני בא לשאול יש חובה לתת לו צדקה. עוד יש מספר פעמים שיש חובה לתת צדקה. בכל אופן אין זה כמעשר כספים שהוא הנהגה טובה.</p> <p><i>(כיפה)</i></p>	<p>כתב רבינו הטור, והביאו מרן השלחן ערוך (סי' ב), ואל יאמר הנני בחדרי חדרים מי יודעני ומי רואינו, כי הקדוש ברוך הוא מלא כל הארץ כבודו. ועל כן כאשר האדם מתלבש בחדרו, עליו להשתדל לשמור על צניעותו כמה שיוכל, שלא יעמוד כשאינו לבוש בחדרו, (מה שאין כן בחדר האמבטיה וכדומה, כשאין ברירה).</p> <p>כשלוש בגדיו, יזהר שלא ילבש שני בגדים ביחד, מפני שעל פי דברי המקובלים, מביא הדבר לכך שישכח תלמודו. והנזהר גם כן כשפושט בגדיו שלא לפשוטם יחדיו (כגון כשפושט את מעילו והזקט שתחתיו), תבא עליו הברכה. ויש מקילים בזה לענין פשיטת בגדיו.</p> <p>וכתב עוד מרן השלחן ערוך, ידקדק בחלוקו ללבושו כדרכו, שלא יהפוך הפנימי לחוץ, (כלומר שלא ילבש בגד הפוך), שכן אמרו בגמרא (שבת קיד). אמר רבי יוחנן, איזהו תלמיד חכם שמחזירין לו אבידה בטביעות עין, (שאומר שהאבידה היא שלו, ואין בה סימנים, ואף על פי כן סומכים על טביעות עין שלו שמכיר ואומר שהיא אבידתו), המדקדק בחלוקו להפכו כדרכו. ואף על פי שלא נזכרה מעלה זו בגמרא אלא לגבי תלמיד חכם, מכל מקום הביאוהו הפוסקים גם לגבי כל אדם.</p> <p>ינעל מנעל ימין תחילה, ולא יקשרנו, ואחר כך ינעול של שמאל ויקשרנו, ויחזור ויקשר של ימין. מפני שבכל ענין יש להקדים ימין תחילה, חוץ מקשירת שרוכי הנעלים, שבה יש להקדים את שמאל תחילה.</p> <p><i>(אתר ההלכה היומית)</i></p>
ואהבת לילדך כמוך? - המשך מעמוד 3	
<p>בכיתה הציעו לה הצעות כיצד כדאי לה לדבר איתה ואפילו עשינו משחק תפקידים, אבל היא בשלה: היא לא מסוגלת לדבר. ואז פניתי לכיתה ושאלתי מה החיובי בכך שהיא לא מדברת עם המנהלת. המשתתפים בכיתה השיבו שבכך יש שקט במשרד, שאין מריבה ועוד כהנה וכהנה צדדים חיוביים להתנהגותה. הארנו באור חיובי את התנהגותה ובכך היא קיבלה את עצמה כמי שלא עומדת על דעתה. כעבור שבועיים הגיעה אותה תלמידה לכיתה וסיפרה בהתרגשות: "בתום יום עבודה מאומץ כשכולם הלכו כבר הביתה הבוסית ביקשה ממני להישאר עוד ולבצע משימות נוספות. פתאום מצאתי את עצמי אומרת לה, אני רוצה להגיד לך שזאת הפעם האחרונה שאני מוכנה להישאר מעל שעות העבודה הרגילות. הבוסית להפתעתי הסכימה בלי שום בעיה". תאור מקרה זה הינו דוגמא לכך כיצד מתוך קבלת עצמו- האדם מסוגל לעשות שנוי.</p>	
אהבה עם קבלות	
<p>מה זאת אהבה? מבין ההגדרות ל"אהבה" אני מעדיפה את זו ששמעתי מפי מורי ועמיתי במכון אדלר: אהבה היא - יחסים טובים. קשה לדבר על אהבה כאשר כועסים, ממורמרים כשרבים על שעות החזרה הביתה, דיבור בטלפון כעס על החדר המבולגן וכו'. בזמן שכועסים על הילד, באותו רגע לא אוהבים אותו. כיון שכך חשוב לדאוג ליחסים טובים כדי שנוכל להראות אהבה, והתחלה טובה לכך במיוחד ביחסים שאינם מאד טובים, תהיה לא רק לדבר על אהבה אלא אף להראות אותה בפועל.</p>	
<p>במקרים רבים אנו עושים למען ילדינו (או למען בני הזוג שלנו) דברים שהם אינם מעוניינים בהם כלל, כשלמעשה הם כלל לא בקשו זאת מאיתנו. או לחילופין, אנו כן עושים למען ילדינו דברים שחשובים להם אבל הם לוקחים את זה כמובן מאליו ולא רואים בכך גילויים של אהבה ומסירות מצידנו ההורים. מצבים אלה קוראים לנו לחשיבה מחודשת. נראה שעלינו לאתר מה חשוב לילד מול מה באמת חשוב לנו. ייתכן וישנם דברים שאולי התעקשנו עליהם שלא ממש לצורך ויש ביכולתנו לוותר עליהם למשך זמן מה כמו שבוע או שבועיים, ואז לבוא לילד /ה ולאמר: "" שמת לב שעשיתי כך וכך? או לחליפין לא עשיתי... " ואתה יודע למה? כי אתה הבן/ בת שלי ואני אוהבת אותך והיה לי חשוב לעשות את זה בשבילך". לא פעם חושב ההורה שאם הוא יוותר לילדו יחשוב הילד שהוא יכול להמשיך להתנהג בצורה מפריעה עוד יותר. מחשבה זו באה ממקום של מאבקי כוח, שלדאבוננו, מתוך ניסיון רב שנים של עבודה עם משפחות, אני מזהה ברוב הבתים. באווירה של מאבקי כוח יש רק שתי אופציות והן לנצח או להיכנע. אנו נוטים בטעות לראות וויתור ככניעה. כשאנו אומרים לילד שאנו עושים למענו משהו שהוא מעוניין בו, או נמנעים ממה שהוא לא נעים לו- זה כי אנחנו החלטנו על כך בזכות היותו הילד שלנו ואהבתנו אליו, ולא כי הוא הכניע אותנו, או הכריח אותנו. נראה שיקל עלינו לנהוג כך אם נזכור שאף ילד לא יכול להכריח אותנו כמו שבעצם אנו לא יכולים להכריח אותו.</p>	
לסיכום	
<p>אין לחסוך מילדים גילויי אהבה בדיבור ובמעשה, כשבד בבד יש להיזהר שלא לבלבל בין אהבה לפינוק (על פינוק בפעם אחרת). כמו כן יש להבחין בין כניעה לויתור. כאשר היחסים טובים והילד מרגיש אהוב ורצוי, קיים סיכוי טוב שהוא ישתף פעולה ויתנהג בהתאם לציפיות ובעיקר- שיגדל כאדם בטוח בעצמו ובעולם שסביבו.</p>	
<p>* הכותבת הינה מטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת, מטפלת בהמיט"ב תל-אביב של "אמונה" ובעלת קליניקה פרטית בגבעת שמואל</p> <p><i>(כיפה)</i></p>	